

VINGE BRIEF

Ny lag om granskning av utländska direktinvesteringar

September 2023

Riksdagen har antagit en ny lag om granskning av utländska direktinvesteringar (på engelska benämnt *foreign direct investment* eller FDI). En utländsk direktinvestering i skyddsvärd verksamhet ska, innan investeringen genomförs, föregås av en granskning av en statlig myndighet. Syftet med den nya FDI-lagen är att hindra utländska investeringar som inverkar skadligt på Sveriges säkerhet eller allmän ordning eller allmän säkerhet. En utländsk direktinvestering kan förbjudas eller förenas med villkor om det är nödvändigt för att skydda svenska säkerhetsintressen. FDI-lagen tillämpas på företagsförvärv och andra investeringar som genomförs (dvs. med "closing") den 1 december 2023 eller senare. FDI-lagen kommer att få stor påverkan vid förvärv av och andra investeringar i svenska företag. I denna artikel beskriver vi den nya FDI-lagen.

Målbolag och investeringströsklar

FDI-lagen omfattar investeringar i företag som har hemvist i Sverige och som bedriver så kallad skyddsvärd verksamhet. Även indirekta förvärv av ett utländskt moderbolag med dotterbolag i Sverige och förvärv av noterade bolag omfattas.

FDI-lagen tillämpas på investeringar där investeraren (direkt eller indirekt) kommer att förfoga över röster som motsvarar eller överstiger 10, 20, 30, 50, 65 eller 90 procent av rösterna i ett målbolag som bedriver skyddsvärd verksamhet. Lagen tillämpas också om investeraren på något annat sätt får ett direkt eller indirekt inflytande i ledningen av målbolaget samt vid inkrämsöverlåtelser. En anmälan ska göras varje gång det är fråga om en investering som

överstiger något av gränsvärdena. Det gäller inga monetära trösklar i förhållande till målbolagets omsättning eller värdet på transaktionen. Särskilda trösklar gäller för investeringar i vissa slags juridiska personer (exempelvis stiftelser) och för nyetableringar (så kallade *greenfield investments*). Företrädesemissioner är undantagna från granskningssystemet i FDI-lagen.

Investerare som omfattas

Granskningssystemet i FDI-lagen gäller oavsett i vilket land investeraren har sitt säte eller medborgarskap. Också svenska investerare och investerare från andra EU-länder behöver anmäla förvärv till granskningsmyndigheten. Däremot kan endast förvärv med investerare från länder utanför EU förbjudas eller förenas med villkor för dess godkännande.

Vad utgör skyddsvärd verksamhet?

Med *skyddsvärd verksamhet* avses nedanstående kategorier av verksamheter.

SÄKERHETSKÄNSLIG VERKSAMHET – verksamheter som lyder under säkerhetsskyddslagen.

SAMHÄLLSVIKTIG VERKSAMHET – verksamhet, tjänst eller infrastruktur som upprätthåller eller säkerställer samhällsfunktioner som är nödvändiga för samhällets grundläggande behov, värden eller säkerhet.

KRIGSMATERIEL – tillverkning eller utveckling av, forskning om eller tillhandahållande av krigsmateriel eller tillhandahållande av tekniskt stöd avseende krigsmateriel.

PRODUKTER MED DUBBLA ANVÄNDNINGSSOMRÅDEN – tillverkning eller utveckling av, forskning om eller tillhandahållande av produkter med dubbla användningsområden eller tillhandahållande av tekniskt bistånd för sådana produkter.

FRAMVÄXANDE TEKNOLOGIER M.M – forskning om eller tillhandahållande av produkter eller teknik inom framväxande teknologier eller annan strategiskt skyddsvärd teknologi eller verksamhet med förmåga att tillverka eller utveckla sådana produkter eller utveckla sådan teknik.

KRITISKA RÅVAROR, METALLER OCH MINERALER – prospektering, utvinning, anrikning eller försäljning av kritiska råvaror eller av metaller eller mineral som är strategiskt viktiga för Sveriges försörjning.

PERSONUPPGIFTER OCH LOKALISERINGSUPPGIFTER – behandling i stor omfattning av känsliga personuppgifter (enligt artikel 9(1) i GDPR) eller av lokaliseringsuppgifter i eller genom en vara eller tjänst.

Anmälningsskyldig part

Investeraren är skyldig att göra en anmälan till granskningsmyndigheten innan investeringen genomförs. Inga anmälningsskyldigheter gäller. Ett målbolag som bedriver skyddsvärd verksamhet som omfattas av FDI-lagen och är föremål för en investering ska upplysa investeraren om att lagen gäller och att anmälningsskyldighet föreligger. Denna upplysningsskyldighet gäller inte för noterade bolag.

Granskningsmyndighet

En statlig myndighet kommer att vara granskningsmyndighet enligt FDI-lagen. Sannolikt kommer Inspektionen för strategiska produkter ("ISP") bli granskningsmyndighet. Granskningsmyndigheten ska samråda med vissa andra myndigheter när en investering granskas. Granskningsmyndigheten kan på eget initiativ inleda en granskning av en investering som inte har anmälts (oavsett om investeringen omfattas av anmälningsskyldighet eller inte) om det finns anledning att anta att investeringen kan inverka skadligt på Sveriges säkerhet eller på allmän ordning eller säkerhet.

Tidsfrister

Fas 1 – granskningsmyndigheten ska inom 25 arbetsdagar från det att en anmälan är fullständig besluta om att antingen lämna anmälan utan åtgärd eller inleda en granskning av investeringen.

Fas 2 – inom tre månader från ett beslut att inleda granskning ska granskningsmyndigheten förbjuda eller godkänna investeringen. Denna frist får förlängas upp till sex månader om det finns särskilda skäl.

Granskningsmyndighetens prövning

Granskningsmyndigheten ska göra en helhetsbedömning i varje enskilt fall i fråga om vilka eventuella risker som investeringen kan medföra. Verksamhetens art och omfattning hos målbolaget samt omständigheter kring investeraren ska beaktas. Det ska beaktas om

investeraren kontrolleras helt eller delvis av en stat utanför EU. Det ska vidare beaktas om investeraren eller någon i dennes ägarstruktur tidigare har varit delaktig i verksamhet som inverkat skadligt eller kunnat inverka skadligt på Sveriges eller något annat EU-lands säkerhetsintressen. Även andra relevanta omständigheter kring investeraren ska beaktas.

Anmälningsskyldighet och förbud

Investeringar i en skyddsvärd verksamhet som omfattas av granskningsmyndigheten i FDI-lagen ska anmälas till granskningsmyndigheten. En anmälan ska göras varje gång det är fråga om en investering som överstiger något av gränsvärdena. En sådan investering får inte genomföras (stängas/fullföljas/slutföras) förrän granskningsmyndigheten har godkänt investeringen eller lämnat anmälan utan åtgärd. Det är alltså inte tillåtet att fullfölja ett företagsförvärv innan ett sådant beslut har fattats av granskningsmyndigheten. Detta temporära fullföljdsförbud gäller oavsett i vilket land investeraren har sin hemvist eller medborgarskap.

En utländsk direktinvestering (som görs av en investerare från ett land utanför EU) ska förbjudas av granskningsmyndigheten om det är nödvändigt för att förebygga skadlig inverkan på Sveriges säkerhet eller på allmän ordning eller allmän säkerhet i Sverige. Ett sådant förbud mot investeringen kan inte beslutas om investeraren har hemvist i Sverige eller i ett annat EU-land. För att inte lagen ska kunna kringgå kan dock en investering förbjudas om den görs av en investerare till förmån för någon annan som har säte eller medborgarskap i ett land utanför EU. Ett beslut om förbud innebär att rättshandlingar kopplade till investeringen blir ogiltiga. Om investeringen avser ett noterat bolag eller en fastighet innebär inte förbudsbeslutet i sig att rättshandlingar kopplade till investeringen blir ogiltiga. I sådana fall får granskningsmyndigheten istället förelägga investeraren vid vite att avyttra det som har förvärvats.

Godkännande med villkor

Granskningsmyndigheten får förena ett godkännande av en utländsk direktinvestering med villkor, om det är nödvändigt. Sådana villkor kan exempelvis avse investeraren, målbolagets verksamhet eller ledningen och kontrollen över målbolaget. Om investeringen görs av en investerare från Sverige eller något annat EU-land kan villkor inte beslutas.

Sanktionsavgifter

Granskningsmyndigheten får besluta om sanktionsavgifter om upp till 100 miljoner kronor vid överträdelse av FDI-lagen. En sanktionsavgift kan påföras en investerare som underlåter att anmäla en investering. Likaså kan en sanktionsavgift påföras en investerare som slutför ett förvärv innan granskningsmyndigheten har godkänt investeringen eller lämnat anmälan utan åtgärd, eller om ett förvärv genomförs i strid med villkor som har beslutats av granskningsmyndigheten. En investerare och/eller målbolag som har lämnat oriktiga uppgifter eller underlåtit att tillhandahålla begärda uppgifter till granskningsmyndigheten kan också påföras en sanktionsavgift.

Överklagande

Granskningsmyndighetens beslut att förbjuda en investering eller att förena ett godkännande med villkor får överklagas till regeringen. Granskningsmyndighetens beslut om föreläggande eller sanktionsavgift får överklagas till Förvaltningsrätten i Stockholm.

Förhållandet till samrådsförfarandet i säkerhetsskyddslagen

FDI-lagen gäller parallellt med den samrådsskyldighet som gäller vid överlåtelse av säkerhetskänslig verksamhet enligt säkerhetsskyddslagen. I vissa fall kan alltså ett och samma förvärv aktualisera både en anmälningsskyldighet enligt FDI-lagen och en samrådsskyldighet enligt säkerhetsskyddslagen.

En intensiv höst

Riksdagen antog FDI-lagen den 13 september 2023. Lagförslaget och förarbeten finns i prop. 2022/23:116. FDI-lagen träder ikraft den 1 december 2023 och är tillämplig på förvärv som genomförs (stängs/fullföljs) den 1 december 2023 och senare. Regeringen förväntas besluta om relevanta bestämmelser i en FDI-förordning, formellt utse ISP till granskningsmyndighet och ge i uppdrag till ISP och Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) att besluta om

de övriga föreskrifter som är nödvändiga för den praktiska tillämpningen av FDI-lagen. Exempelvis förväntas det utfärdas föreskrifter som definierar och ger vägledning om vad som avses med samhällsviktig verksamhet och därmed omfattas av FDI-lagen samt föreskrifter om själva anmälnings- och granskningsförfarandet hos ISP. Eftersom det nya granskningsförfarandet tillämpas på transaktioner som slutförs redan den 1 december 2023 är det naturligtvis mycket viktigt att nödvändiga författningar och annan relevant vägledning utfärdas så snart det är möjligt.

Vad bör investerare och säljare tänka på?

Parter i transaktioner som kan komma att slutföras den 1 december 2023 eller senare behöver analysera om målbolagets verksamhet kan omfattas av FDI-lagen och överväga relevanta villkor i överlåtelseavtal m.m. Parterna behöver också förbereda sig för en eventuell anmälan och granskningsförfarande hos ISP samt ta höjd för att affärens slutförande kan dröja längre än vad liknande transaktioner tidigare gjort.

Informationen i detta dokument är allmänt hållen och varken kan eller ska ersätta juridisk rådgivning i det enskilda fallet. De allmänna villkor som gäller för våra tjänster är tillgängliga på vinge.se

Kontaktpersoner

STOCKHOLM

Daniel Wendelsson

Delägare

daniel.wendelsson@vinge.se

Victoria Fredén

Senior Associate

victoria.freden@vinge.se

GÖTEBORG

Anders Leissner

*Expert Sanktioner, Shipping
och försäkring*

anders.leissner@vinge.se

MALMÖ

Pär Remnelid

Konsult

per.remnelid@vinge.se

BRYSSEL

Martin Johansson

Delägare

martin.johansson@vinge.se

